

KULTURNIH100 – AUTOR: NEVEN MILIJIĆ

1.	Završen oko 1490. godine i prateći bilješke temeljene na djelu arhitekta Vitruviusa , Vitruvijanski čovjek je prepoznatljiv crtež kojeg polimata (1452.-1519.)?	
2.	Koji mauzolej od bijelog mramora je proglašen UNESCO-vim mjestom svjetske baštine 1983. godine zbog toga što je "dragulj muslimanske umjetnosti u Indiji i jedno od općeprihvaćenih remek-djela svjetske baštine" ?	
3.	Doslovnog značenja „plesno pisanje“ na grčkom, kako nazivamo umjetnost ili praksu dizajniranja sekvenci pokreta fizičkih tijela (ili njihovih prikaza) u kojima se navode kretanje, oblik ili oboje?	
4.	Dana 12. veljače 1994., na dan zatvaranja Zimskih olimpijskih igara 1994. u Lillehammeru, dvojica muškaraca provalila su u Nacionalnu galeriju u Oslu i ukrala njezinu verziju koje slike, ostavljajući bilješku "Hvala za bijednu sigurnost" ?	
5.	Pendet, legong, baris, topeng, barong, gong keybar, i kecak (majmunski ples) poznati su plesovi koje vežemo uz koji indonezijski otok?	
6.	Chrysler Building i Empire State Building , neki od najpoznatijih primjera Art Deco arhitekture, oboje su dovršeni u kojem desetljeću 20. stoljeća?	
7.	Shiki se smatra modernim osnivačem kojeg trostih gdje stihovi imaju redom 5, 7 i 5 slogova?	
8.	Uvedeno u popis UNESCO-ve Svjetske kulturne baštine u 1994 , tajanstvene Nazca linije su niz velikih drevnih geoglifa koje se nalaze u pustinji Nazca u kojoj južnoameričkoj državi?	
9.	Koju je po redu svoju simfoniju Beethoven neslavno posvetio Napoleonu, da bi istu posvetu poslije poništio i zapalio, a ime simfonije preimenovala u „Eroica“ u čast svim herojima, ne nužno i samo Napoleonu?	
10.	Smješten oko 270 km jugoistočno od Esfahana, Yazd je iranski grad koji je povijesno poznat kao središte koje religije? Pripadnici ove religije još uvijek čine značajnu manjinu u gradskoj populaciji, oko 20.000–40.000 ili 5 do 10 posto.	
11.	U islamskoj povijesti to je ime za godinu otprilike jednaku 550. naše ere, prema islamskoj tradiciji, prorok Muhammed je rođen u godini - koje velike životinje?	
12.	Nazvan po talijanskog regiji koju su naseljavali i Etruščani, kako se naziva arhitektonski red, zapravo pojednostavljeni dorski red, s ne-nagibanim stupovima i jednostavnijom prostorom iznad kapitela bez triglifova? Dok su relativno jednostavni stupovi s okruglim slovima bili dio pučke arhitekture Italije i većeg dijela Europe od barem etruščanske arhitekture, Rimljani nisu smatrali taj stil posebnim arhitektonskim redom.	
13.	Osnovana od Waltera Gropiusa 12. travnja 1919., koja je arhitektonska škola nedavno proslavila 100 godina?	
14.	Koji je partner Gerde Taro poginuo u Vijetnamu 1954. nagazivši na nagaznu minu?	
15.	Michelangelova djela, „Stvaranje Adama“ i „Posljednji sud“, neki su od najpoznatijih primjera koje tehnike slikanja?	
16.	Četiri francuska dječaka su 1940. u potrazi za izgubljenim psom pronašli glavneliku špilju s crtežima životinja na zidovima. O kojoj se špilji radi, jednoj od najpoznatijih u povijesti umjetnosti i povijesti uopće?	
17.	Bogoslužnje koje se konzervativne kršćanske grupe u Pennsilvaniji obavlja na pensilvanijskom njemačkom (njemački dijalekt), malo na engleskom, a u novije vrijeme i na standardnom njemačkom, tzv. Hochdeutsch (visokonjemački)?	
18.	U kojoj je državi u željeznom dobu dominantna bila etnička skupina troslovnog imena Nok, poznata po fascinantnim skulpturama od terakote, vrlo cijenjenim u povijesti umjetnosti?	
19.	Hooverova brana, Panamski kanal i Panteon u Rimu neki su od najpoznatijih primjera građevina izgrađenih od kojeg najčešće korištenog građevnog materijala na svijetu?	

20.	Rokoko je naziv za stil u umjetnosti koji je započeo sredinom kojeg stoljeća?	
21.	Koji je umjetnik gotovo sve svoje najpoznatije filmove, kao „Djevojke iz Chelseaja“ (1966), „Empire“ (1964) i „Pušenje“(1963), snimio 1960ih pod utjecajem eksperimentalnih tendencija?	
22.	Alceste, zaljubljen u Celimene, u Moliereovoj drami iz 1666. poznat je kao naslovni – što?	
23.	Koji je poznati događaj svoje prvo izdanje imao od 1. svibnja do 15. listopada 1851 pod palicom princa Alberta, Viktorijinog supruga, a pohodile su ga mnoge poznate osobe tog doba, kao Charles Darwin, Samuel Colt, Charlotte Brontë, Charles Dickens, Lewis Carroll, George Eliot, Alfred Tennyson i William Makepeace Thackeray?	
24.	Palma, mirta i vrba, zajedno s etrogom, nejestivim mirisnim plodom vrste citrusa, nazivaju se arbaa minim (četiri vrste) Sukkota, jednog od najvažnijih blagdana koje religije?	
25.	Što Aristotel u svojoj „Poetici“ opisuje sljedećim riječima: „...oponašanje ozbiljne i potpune radnje određene veličine koju krasí otmjen i poseban govor, a izvode lica koja djeluju, a ne pripovijedaju. Posljedica je takve radnje pročišćivanje straha i sažaljenja koje ta radnja izaziva...“?	
26.	Koji je baletan rođen u transsibirskoj željeznici blizu Irkutska 1938?	
27.	Izvorni egipatski naziv za tekst, transliteriran ' rw nw prt m hrw ', preveden je kao Knjiga dolaska iz dana u dan. Još jedan prijevod bio bi Knjiga nastajanja u svjetlo. Koristi se od početka novog kraljevstva (oko 1550. godine prije Krista) do oko 50. godine prije Krista , a tekst je danas najpoznatiji po kojem imenu?	
28.	Arpeggio tehnika – koja se često koristi u solo gitarskim dionicama – svoje ime duguje kojem instrumentu, sastavnom dijelu velikog orkestra?	
29.	Uporabe poznate još od antike, a od XIV stoljeća dosta se koristio na Zapadu za izradbu ukrasnih predmeta, kiparskih djela – koje je boje alabaster, koji se često koristi kao zamjena za mramor?	
30.	Rođen u Zadru početkom 15. stoljeća – koji je umjetnik poznat i kao Giorgio Orsini, a u međunarodnoj literaturi i kao Giorgio da Sebenico?	
31.	Cavalleria Rusticana i Pagliacci, opere nastale koncem 19. stoljeća, obje su najpoznatiji primjeri kojeg umjetničkog pokreta i metode nastale u Italii prvenstveno kao književni pokret?	
32.	Roxie Hart, koja sanja o uspjehu na kazališnim pozornicima, ubija svog ljubavnika. U zatvoru susreće svog idola, slavnu Velmu Kelly. Objе ne prezaju ni od čega za svoj trenutak slave. Vrijeme radnje – burne dvadesete. Mjesto radnje – koji grad?	
33.	Iako uglavnom izgrađen od potpuno drugih materijala, od kojeg je materijala – barem sudeći po nazivu – 1958. izgrađen najpoznatiji neboder u Martićevoj ulici?	
34.	S preko 2.3 milijuna posjetitelja, najposjećeniji muzej u Nizozemskoj posvećen je kojem umjetniku (1853-1890)?	
35.	Danas važna turistička atrakcija Dublina, koje je kazalište, osnovano 1904., unatoč gubitku originalne zgrade u požaru 1951, ostalo aktivno do danas? Ako ne znate odgovor „na prvu“, ponoći može činjenica da ime dijeli s prvom riječju albuma iz 1969, izdanog od Apple Recordsa.	
36.	Ples polka smatra se jednim od nacionalnih simbola jer potječe iz – koje europske države?	
37.	Koja je priča Charlesa Perraulta ujedno i naziv – uz Romea i Juliju – najpoznatijeg baleta Sergeja Prokofjeva, nastalog 1940?	
38.	Priče kojeg su njemačkog književnika u nazivu najpoznatije opere Jacquesa Offenbacha, poznatog po populariziranju can-can plesa?	
39.	Najveću zbirku slika Ivana Rabuzina, Ivana Večenaja i Ivana Lackovića-Croate pronaći ćemo u Hrvatskom muzeju _____ umjetnosti. Koji pridjev nedostaje na crti?	
40.	Zbirku spomenika od kakvog ćemo materijala primarno pronaći u ustanovi koja se naziva lapidarij?	
41.	Pod kojim nam je nazivom od dvije riječi u povijesti umjetnosti najpoznatiji umjetnički stil	

	osnovan u Leidenu 1917. pod imenom „Neoplasticizam“?	
42.	Koja se smečkasta do tamnosmeđa slikarska boja popularno dobiva od crnila sipe?	
43.	Koja je vrsta srednjovjekovne glazbe nazvana u počast papi koji je stolovao od 590. do 604.? Lako ga je prepoznati po uvijek jednoglasnoj melodiji, latinskom tekstu i pjevanjem a capella (bez instrumentalne pratnje).	
44.	Sobe u Vatikanskoj palači, iznad Borgijinih odaja, u kojoj se čekalo na audijenciju kod papa, nazivaju se po kojem renesansnom slikaru, jer su ukrašene njegovim veličanstvenim freskama?	
45.	Koja je starogrčka muza uglavnom predstavljena s globusom i štapićem u rukama?	
46.	Koji su umjetnički pokret obilježili «Crni kvadrat na bijelom polju», a zatim i «Bijeli kvadrat na bijelom polju»?	
47.	Canso je naziv za stil pjesme kojim su se između 1090 i 1292 koristili, na primjer, Jaufré Rudel de Blaia, Bernart de Ventadorn i Peire Vidal. Ova trojica možda su najpoznatiji primjeri – čega?	
48.	U mitologiji kojeg naroda važnu ulogu igra Haumea, po kojoj je nazvan mogući treći najveći transneptunjski objekt, ali i poznati patuljasti planet?	
49.	Tijekom svoje duge i iznimno uspješne karijere, slavni Herbert von Karajan je najveći dio iste, čak 35 godina, proveo kao dirigent – koje filharmonije?	
50.	Koji će hrvatski grad, uz irski Galway, 2020. ponijeti titulu Europskog glavnog grada kulture?	
51.	Prema biblijskim izvorima prvi joj je suprug bio Urija, ali Bat-Šeba je ipak poznatija po svome braku s – kojim vladarom?	
52.	Bračni par Martha i George pozivaju doma mlađi bračni par poslije jednog tuluma. Martha i George imaju takav odnos da često pokušavaju povrijediti jedno drugo koliko je to god moguće. S mladim bračnim parom kao publikom, uskoro se večer pretvara u igru u kojem uvrede postaju sve jače i žešće. Ovo je kratak siže jednog od najpoznatijih komada 20. stoljeća – koje drame, čija je filmka adaptacija nagrađena s čak 5 Oscara?	
53.	Jedna od rijetkih skladateljica u hrvatskoj glazbenoj povijesti, koja je glazbenica (1912-1982) najpoznatija ostala po svojoj operi Kastavski kapetan?	
54.	„U jednom malom mjestu u Manchi, čijeg se imena ne želim prisjećati, prije ne puno vremena živio je jedan plemić.“ – ovo je prva rečenica kojeg slavnog romana?	
55.	Duboki utjecaj na novi barokni stil koji je nastao iz manirizma kojeg se talijanskog slikara može vidjeti izravno ili neizravno u djelima Petera Pavla Rubensa, Jusepea de Ribera, Gian Lorenza Berninija i Rembrandta, a umjetnici u sljedećoj generaciji, djelujući pod njegovim utjecajem, su sebe nazvali njegovim imenom, dodajući „-isti“ na kraju imena pokreta?	
56.	Koja se riječ ponavlja u nazivu poznatog glazeno-scenskog djela u kojem su Rus Griša, Amerikanac Larry i Englez Stanley smješteni u vilu Aramovski, o kojoj brine kućepaziteljica Nina Filipovna?	
57.	Gdje ćemo, po grčkoj mitologiji, moći zaploviti Aherantom, Kokitom i Flegetonom? Odgovorite s riječju od tri slova.	
58.	Što je 1939 osnovano kao Timely Comics, da bi 1950ih postalo poznato kao Atlas Comics?	
59.	Jedan od rijetkih Nobelovaca koje države je Patrick White, koji je 1973 dobio Nobela za književnost?	
60.	Dao De Jing, Zhuangzi i Liezi su tri svete knjige – koje religije?	
61.	U kojem je gradu djelovala poznata njemačka umjetnička skupina „Most“ (Die Bruecke)?	
62.	Pri stvaranju kojeg je slavnog stripovskog lika poslužio lik glumca Garyja Coopera? Prvi broj je izašao u Italiji 1948. pod naslovom "Misteriozni totem" (Il totem misterioso).	
63.	U koji je gradu u romanu Vjenceslava Novaka vrijeme provode Ante, Valpurga, Juraj i Lucija?	
64.	Koji stripovski junak živi u Manausu u Brazilu i zarađuje za život prevozeći putnike, turiste i avanturiste svojim malim avionom marke "Piper"?	

65.	U kineskoj mitologiji; zmaj je obično asociran s muškarcima. Koje je mitološko stvorenje, s paralelom u Zapadnoj mitologiji, obično asocirano s ženama?	
66.	Koji anđeo mormonske religije, za kojeg se smatra da drži Zlatnu knjigu koja sačinjava Knjigu mormona, slučajno ime dijeli s glavnim gradom Komora?	
67.	Ime kojeg lika iz Homerove Odiseje, kćeri kralja Alkinoja, u prijevodu znači „palitelj(-ica) brodova“? Također je i naslovni lik Miyazakijevog animiranog filma iz 1984.	
68.	Osnovana 1954. i s 35 država članica, kako se zove međunarodna organizacija sastavljena od zemalja u kojima se govore romanski jezici (francuski, španjolski, talijanski, portugalski, rumunjski i katalonski)?	
69.	U kojoj se velikoj državi nalazi najviše objekata zaštićenih pod UNESCO-om od svih država obje Amerike (Sjeverna, Srednja i Južna)?	
70.	Koji je filmaš koautor kultne grafičke novele L'Incal, poznata po tome što je, primjerice, Luca Bessona inspirirala za film „Peti element“?	
71.	Anna Burns, George Saunders i Paul Beatty posljednja su tri dobitnika – koje prestižne književne nagrade?	
72.	Slušamo li Leonore No.3, zapravo slušamo uvod u – koju operu, praizvedenu 1805. u Beču?	
73.	Koje je nacionalnosti Erlend Loe, jedan od najpopularnijih književnika današnjice, kojeg je u slavu vinula knjiga „Naivan? Super!“	
74.	Koji se ples sastoji se od izmjeničnih brzih i sporih koraka, na razini sportskih natjecanja pleše se kao zadnji ples, a zajedno sa Slowfoxom se ubraja u Foxtrot?	
75.	Koji je sjevernoafrički pisac u svojoj „Državi Božoj“ predstavio jedan od prvih primjera filozofije povijesti, odnosno koncept „božje države“ nasuprot „zemaljskoj državi“??	
76.	Sudeći po nazivu, najpoznatiji Heziodov spjev u 1022 heksametra, govori o postanku-čega?	
77.	U kojoj azijskoj državi kaodaisti štiju Ivanu Orleansku, Victora Hugoa i Louisa Pasteura?	
78.	Uz Niger, koja se još velika afrička država nalazi u nazivu jedne od velikih svjetskih jezičnih porodica, ujedno najveće u Africi po zemljopisnoj rasprostranjenosti, broju govornika i broju različitih jezika (1532)?	
79.	<p>___ – ___</p> <p>U sjeni provalih djevojaka Vojvotkinja de Guermantes Sodoma i Gomora Zatočenica Bjegunica Pronađeno vrijeme</p> <p>Koje tri riječi ovdje nedostaju kako bi upotpunile ovu heptalogiju?</p>	
80.	Propercije, Jorge Manrique, Jan Kochanowski, Chidioc Tichborne, Edmund Spenser, Ben Jonson, John Milton, Thomas Gray, Charlotte Turner Smith, William Cullen Bryant i Percy Bysshe Shelley neka su od najistaknutijih književnih imena koje povezuje – koja vrsta pjesme (poezije) obično tužnog karaktera?	
81.	U produkciji švedske televizije SVT ukupno je snimljeno devet filmova s kojim glavnim junakom, kojeg igra švedski glumac Rolf Lassgård? Filmovi se u nekim dijelovima razlikuju od romana, a britanska televizija BBC snimila je još šest igranih filmova s Kennethom Branaghom po motivima knjiga. Pored toga snimljena su i dva televizijska serijala s ukupno 26 epizoda u kojima se pojavljuje traženi lik.	
82.	U kojoj državi u 14. stoljeću osnovano Jagiellonsko sveučilište, jedno od najstarijih na svijetu?	
83.	Često izdvajan kao najbolji roman hrvatske moderne, koji roman Milutina Cihlara Nehajeva karakterizira izrazita defabularizacija i pripovijedanje u tri tipa narativnog diskurza?	
84.	Osam hramova, svetišta i ruševina, točnije Tōdai-ji, Saidai-ji, Kōfuku-ji, Kasuga svetište,	

	Gangō-ji, Yakushi-ji, Tōshōdai-ji, i Heijō palača, zajedno s Kasugayama prastarim šumama, tvori Povijesne spomenike – kojeg japanskog grada?	
85.	Često prikazivan kao mladić, Hrisaor je brat – kojeg mitološkog lika?	
86.	Samarkandski i Topkapijski manuskript su najstariji sačuvani primjerci – koje poznate knjige?	
87.	Koji je hrvatski kipar, koji je većinu života djelovao u Trstu, izradio brojne portrete hrvatskih velikana poput Andrije Medulića, Julija Klovića, Krste I. Frankopana, Nikole Jurišića i Augusta Šenoa na zagrebačkom Zrinjevcu, koji se smatra najkvalitetnijim?	
88.	Osnovano u Rimu 1303. i smatrano jednim od najprestižnijih u Europi i svijetu, što je La Sapienza?	
89.	Na slici vidimo jedan od više od stotinu autoportreta kojeg slikara?	
90.	U kojem se europskom gradu nalazi 142 metra visoka crkva sa slike, koja je gotovo 200 godina (do kraja 19. stoljeća) bila najviša građevina na svijetu?	
91.	Često korišten u renesansnom i manirističkom slikarstvu, kojom se desetoslovnom riječi naziva pigment dobiven iz dragog kamena Lapis lazulija, u ono doba ekskluzivno donešen iz teritorija današnjeg Afganistana?	
92.	Koji je španjolski grad, koji naziv dijeli s prezimenom poznatog gitarista, poznat po možda najočuvanijem velikom akveduktu u Europi i dvorcu koji je poslužio Waltu Disneyju za njegov Pepeljugin dvorac?	
93.	Tko je 1913. naslikao ovo „Predvorje stare Rezidencije u Munchenu“, koja se čuva u Washingtonu DC i zabranjena je za javnost zbog svoje kontroverzne prirode?	
94.	Kojim se latinskim nazivom od dvije riječi najčešće naziva fina keramika rađena u kalupima, crveno glazirana, reljefno ukrašena, ali i jednostavno posuđe oblikovano na lončarskom kolu, a obilježila je Rimsko doba?	
95.	Na čijoj fotografiji Vojin Bakić radi na skulpturi Bika?	
96.	Na slici je prikazan koji ples koji tradicionalno plešu i maturanti?	
97.	Koji je kompleks baroknih palača podignutih početkom 18. stoljeća za austrijskog princa Eugena Savojskog u bečkom trećem bezirku?	
98.	Danas počivajući u firentinskom Bargellu, tko je autor ovog brončanog Davida, isklesanog između 1473 i 1475?	
99.	Na slici je prikazan ulaz u koju kuturnu ustanovu na njujorškoj Petoj Aveniji?	
100.	Koji stripovski junak Leeja Falka obitava u fiktivnoj afričkoj zemlji Bangalli?	

89.



90.



91.



92.



93.



94.



95.



96.



97.



98.



99.



100.



ODGOVORI –
KULTURNIH100 BY NEVEN
MILJIĆ:

1. Leonardo DA VINCI
2. TAJ MAHAL
3. KOREOGRAFIJA
4. KRIK
5. BALI
6. 1930e
7. HAIKU
8. PERU
9. TREĆU
10. ZOROASTRIZAM
11. SLONA
12. TOSKANSKI stil
13. BAUHAUS
14. Robert CAPA
15. FRESCO
16. LASCAUX
17. AMIŠI
18. NIGERIJA
19. BETON
20. 18. stoljeće
21. Andy WARHOL
22. MIZANTROP
23. SVJETSKA
IZLOŽBA/EXPO
24. JUDAIZAM
25. TRAGEDIJA
26. Rudolf NUREJEV
27. KNJIGA MRTVIH
28. HARFA
29. BIJELE
30. JURAJ DALMATINAC
31. VERIZAM
32. CHICAGO
33. DRVO (DRVENI
NEBODER)
34. VAN GOGH
35. ABBEY Theater
36. ČEŠKA
37. PEPELJUGA
38. HOFFMANOVE
39. NAIVNE
40. KAMEN
41. DE STIJL
42. SEPIA
43. GREGORIJANSKI
KORAL
44. RAFAELove sobe
45. URANIJA
46. SUPREMATIZAM
47. TRUBADURI
48. HAVAJCI/HAVAJSKA
49. BERLINSKE
filharmonije
50. RIJEKA
51. DAVID
52. TKO SE BOJI
VIRGINIJE WOOLF?
53. Ivana LANGE
54. DON QUIJOTE
55. CARAVAGGIO
56. JALTA
57. HAD
58. MARVEL Comics
59. AUSTRALIJA
60. TAOIZAM /
DAOIZAM
61. DRESDEN
62. Tex WILLER
63. SENJ
64. MR. NO
65. FENIKS
66. MORONI
67. NAUSIKAJA
68. LATINSKA
UNIJA/SAVEZ
69. MEKSIKO
70. Alejandro
JODOROWSKI
71. BOOKEROVA
nagrada
72. FIDELIO
73. NORVEŽANIN
74. QUICKSTEP
75. Aurelije AUGUSTIN
76. BOGOVA
(Teogonija)
77. VIJETNAM
78. KONGO (Nigersko-
kongoanska
skupina)
79. PUT K SWANNU
80. ELEGIJA
81. Kurt WALLANDER
82. POLJSKA
83. BIJEG
84. NARA
85. PEGAZ
86. KUR'AN
87. Ivan RENDIĆ
88. SVEUČILIŠTE
89. REMBRANDT van
Rijn
90. STRASBOURG
91. ULTRAMARIN
92. SEGOVIA
93. Adolf HITLER
94. TERRA SIGILLATA
95. Toše DABAC
96. KVADRILJA
97. BELVEDERE
98. Andrea Del
VERROCCHIO
99. METROPOLITAN
MUSEUM OF ART /
MET /
METROPOLITAN
MUSEUM
- 100.FANTOM/PHANTO
M